

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
«ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Κ. ΨΥΧΟΠΑΙΔΗ»: ΔΙΑΡΚΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΝΙΚΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ: ΜΑΝΟΛΗΣ ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ (1952-2018),
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΑΛΙΚΗ ΛΑΒΡΑΝΟΥ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 1, 4^{ος} ΟΡΟΦΟΣ, Αίθ. 416

18 Απριλίου 2019

Charles-Edouard Jeanneret / Le Corbusier (1887-1965): Προς μία Νέα Θεωρία της Ιδιοφυΐας

Νικόλαος-Ιων Τερζόγλου

Η έννοια της ιδιοφυΐας μοιάζει, εκ πρώτης όψεως, να μην μπορεί να συστηματοποιηθεί θεωρητικά. Νοούμενη ως μία εξαιρετική έκρηξη δημιουργικότητας, αποτελεί το αντίθετο των κανόνων, ορίζει το αντίπαλο δέος των παγιωμένων τύπων. Παραδοσιακά, εκφράζει ένα μείγμα 'φυσικής' δύναμης και νοητικής ικανότητας υπέρβασης των μιμητικών κωδίκων που η κοινωνική σύμβαση, η ακαδημαϊκή παράδοση ή η αποκρυσταλλωμένη έξη συσσωρεύουν μηχανικά σε συστήματα. Η 'ιδιοφυΐα' χαρακτηρίζεται από μία αινιγματική βούληση αναίρεσης των ταξινομημένων ιεραρχήσεων και διάσπασης των κοινωνικά αποδεκτών θεσμίσεων, ιδρύοντας νέες δομές στη θέση των γκρεμισμένων ειδώλων.

Ο Charles-Edouard Jeanneret μοιάζει να επιθυμούσε συνειδητά να κατασκευάσει τον Le Corbusier ως μία αντίστοιχη, 'κανονική' ιδιοφυΐα, μέσα από έναν γραπτό λόγο με έντονα μεσσιανικά, προφητικά, Νιτσεϊκά, όσο και ορθολογικά, χαρακτηριστικά. Παρουσίασε τον εαυτό του ως τον κατ' εξοχήν μύστη, γνώστη, ιεροκήρυκα και ήρωα του Μοντερνισμού, επινοώντας και αναλύοντας διαρκώς τις αρχές και τους νόμους που θα όφειλαν να διέπουν, να ρυθμίζουν και να ελέγχουν τον κτισμένο, αρχιτεκτονικό και πολεοδομικό, χώρο του. Στην παρούσα ομιλία θα επιχειρήσω να διερευνήσω την εγκυρότητα της παραπάνω υπόθεσης εργασίας. Χρησιμοποιώντας τον Jeanneret ως παραδειγματική μελέτη περίπτωσης, θα προσπαθήσω να υπερβώ την 'παραδοσιακή' έννοια της ιδιοφυΐας. Θα υποστηρίξω ότι το υπόδειγμα του Jeanneret ως κατασκευής εαυτού, πέρα από τις δηλωμένες προθέσεις του, μας επιτρέπει σήμερα να δομήσουμε μία νέα, επίκαιρη, θεωρία της ιδιοφυΐας στα πλαίσια της Υπερ-νεωτερικότητας.